

Metu konkursa „Iekškvartāla renovācija starp Krūmu,
Silķu, Mežu un Žagatu ielām, Liepājā”
Identifikācijas Nr.LPB 2014/04

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Devīze – „Putnu ieleja”

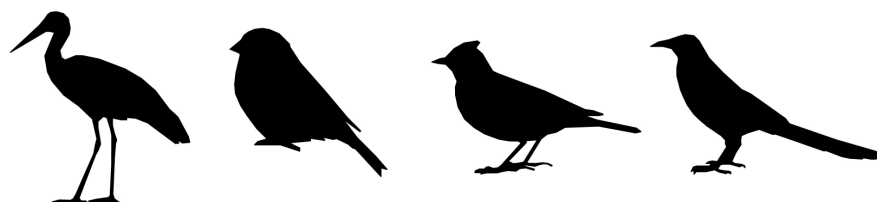
Pilsētņēmnieciskais, arhitektūras un funkcionālais raksturojums

Labiekārtojuma pamatformu veido dažādu izmēru apli, kurus iekļauj līklīniju formas celiņu iesegums. Liektās formas ir jauns elements ortogonālajā dzīvojamā rajona konfigurācijā. Līklīniju ģeometrija "atsvaidzina", rada sajūtu par fundamentālām pozitīvām izmaiņām iekškvartāla vidē un dod atslodzi no dominējošās padomju laiku arhitektūras formu valodas, kurai dažādu apstākļu ietekmē laika gaitā radušās negatīvas asociācijas.

Izveidota ainaviska labiekārtojuma struktūra ar pauguriem un apstādījumiem. Svarīgi pagalmu vizuāli sadalīt garenvirzienā, lai nojauktu koridora sajūtu - tas tiek darīts ar liektajiem celiņiem, reljefu un apstādījumiem. Kā vertikāls akcents paredzēts skatu tornis, kas kā atraktīva atrakcija dod iespēju apskatīt pagalmu no augšas un novērtēt tā mērogu.

Pagalma abos galos izveidotas funkcionālas zonas ar autostāvvietām, vietu atkritumu šķirošanai u.c.

Viena no padomju perioda lielmēroga dzīvojamo rajonu apbūves pamatproblēmām ir standartizācija - unikāla rakstura trūkums, kas nerada vietas identitāti. Vietas identitāte ir būtiska iedzīvotāju uztverei par savu dzīves telpu - tā nosaka vai iedzīvotājs jūtas piederīgs, kā attiecas par apkārt esošo vidi.

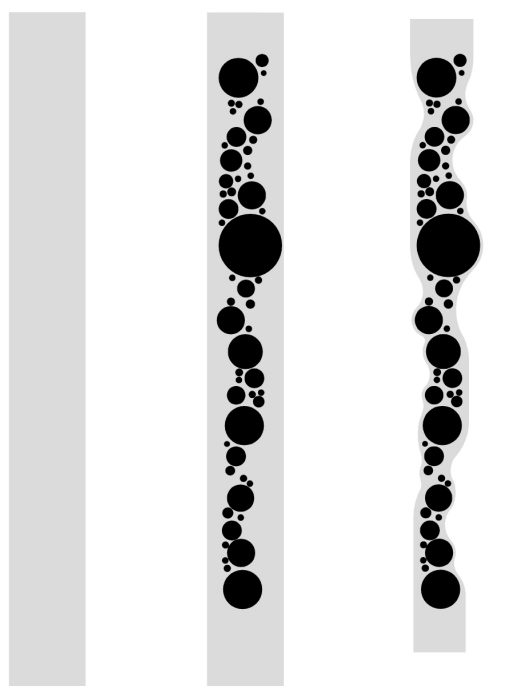
Projekts piedāvā veidot kvartāla identitāti balstoties uz kvartāla tuvumā esošo ielu nosaukumiem - putnu sugām. Šādi tiek izveidots atpazīstams raksturs visam kvartālam, kā arī kvartāls sadalīts nosacītās "zonās" ar savām vietzīmēm: "Stārķu laukums", "Zvirbuļu laukums", "Cīruļu laukums", "Žagatu laukums".

Pagalmā plānots izvietot lielformāta putnu siluetus, kas ir atraktīvi vides elementi un var kalpot kā izglītības materiāls par dažādām putnu sugām. Tie kalpo kā orientieri plašajā iekšpagalmā, vietzīmes - tikšanās vietas.

Iekškvartāla pagalma būtiskākā problēma ir tā telpiskā konfigurācija – gareniskā forma bez noslēgtiem galiem rada sajūtu kā atrodoties koridorī. Telpai ir dinamisks raksturs kas aicina uz kustību, nav vietas kur rastos komfortabla sajūta un gribētos uzkavēties. Tāpat traucē pagalma plašums – tas nav atbilstošs cilvēka mērogam.

Izveidojot apļu formas laukumus tiek izjaukta pagalma linearitāte. Aplis kā noslēgta forma telpiski veido skvēriem līdzīgus laukumus un rada noslēgtas, pašpietiekamas telpiskas vienības sajūtu. Apļu izmēri pielāgoti nepieciešamajām funkcijām, labiekārtojuma elementiem, un sadala plašo pagalmu cilvēka mērogam atbilstošos, komfortablos laukumos.

Pagalma struktūra

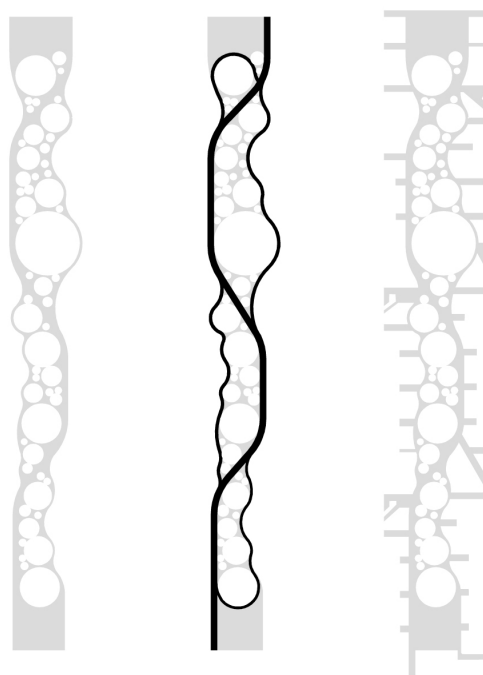

Esošais pagalms – monotons, ļoti lineārs

Jaunie laukumi un apstādījumi

Jaunais labiekārtots pagalms

Celiņu struktūra

Pagalma pamatne kā celiņu tīkls

Galvenās trajektorijas ātrākai kustībai

Celiņu tīkls viegli pieslēdzas visiem nepieciešamajiem

Apļveida laukumus ieskauj celiņu tīkls. Celiņi projektēti ar dažādiem platumiem, atbilstoši dažāda veida izmantošanai – ātrai pārvietošanai, aktīvai atpūtai vai lēnām pastaigām. Viena galvenā trajektorija savieno abus pagalma galus. Riņķveida celiņu struktūra pieļauj pastaigas vai riteņbraukšanu, skrituļslidošanu pa riņķveida trajektoriju ar dažādām variāciju iespējām. Mērķtiecīgi veidoti liklīniju ceļi, lai nerastos viena taisna maģistrāla līnija – skatu trajektorija, kas rada koridora sajūtu.

Celiņu tīkla viendabīgā struktūra ļauj bez sarežģījumiem pievienot jau esošos iekškvartāla gājēju celiņus, kā arī izejas no dzīvojamo ēku kāpņu telpām.

Labiekārtojuma risinājumi, elementi un materiāli

Pagalma cietais segums – celiņi un laukumi plānoti bruģakmens segumā, izmantojot dažādu toņu un izmēru bruģi, veidojami raksti – apļveida joslas ap dažādu funkciju laukumiem, kā arī atšķirīgi iezīmējams platais ceļš – 3 m, kurš piemērots ātrākai kustībai – velosipēdiem, skrituļslidošanai, arī transporta iebraukšanai teritorijā, nepieciešamības gadījumā.

Aktīvās atpūtas laukumi – bērnu rotaļu laukumi, sporta laukums un vingrotavu laukumi plānoti kā krāsaini, koši gumijas iesegumi. Katrai vecumu grupai – bērniem un jauniešiem vai pieaugušajiem laukumi tiks veidoti savā krāsā, piešķirot tiem atpazīstamību. Gumijas segums ir piemērots gan bērniem, gan sporta aktivitētātēm, jo pasargā no triecieniem.

Pārējie apļveida laukumi plānoti ar apstādījumiem. Tajos paredzēta speciāli katram augu veidam piemērota augsnes kārtā, koku stādiem paredzēts priežu mizas mulčas pabērums.

Apstādījumi veidojami apļveida dobēs. Tie plānoti dažādos līmeņos, gan zems zāliens, gan gari smilgu stādījumi, gan krūmu un koku audzes. Dažādie līmeņi pagalmā veido nodalītas atpūtas zonas. Atsevišķi laukumi veidojami kā reljefa pauguri, apaudzēti ar zaļumiem, sūnām un augiem, tie arī piedalās pagalma sadalīšanā mazākās zonās.

Plānots Latvijas klimatam atbilstošs augu sortiments. Jauni stādāmi koki ir plānoti bērzi, pagalmā trīs grupās tie veido nelielas bērzu birzis, kas pasargās laukumu no Siļķu un Žagatu ielu trokšņiem.

Apstādījumos plānoti dažādi augi, kas saglabā krāsas gan ziemā gan vasarā, piemēram bārbeles, grimoņi uc., un plānoti daudz zaļumi – graudzāles, smilgas, miskantes.

Kā galvenie formveides elementi Pagalmā darbosies apļveida laukumi, kas aizpildīti ar atšķirīgu saturu – rotaļu iekārtām, krāsainiem iesegumiem, kokiem, pauguriem un citiem augiem.

Teritorijā plānoti soliņi, kas seko apļu formai, tie vienmēr ieskauj apļveida laukumus un sēdēšana ir vērsta pret laukumu vai prom no tā, atkarībā no aizpildījuma. Soliņi viedoti noturīgos materiālos – tērauda konstrukcija, kvalitatīvi krāsota košā krāsā atbilstoši laukumu segumiem, un sēdvirsmā paredzēta no koka brusām.

Atkritumu urnas paredzētas noturīgos materiālos, neitrālas formas – saskanīgi ar soliņiem un kopējo labiekārtojuma tēlu.

Apgaismes ķermeņi plānoti gar galvenajiem celiņu tīkliem, kā arī atsevišķās funkcionālajās zonās. Tie tiks izvēlēti no konkrēta ražotāja, saskanīgi ar kopējo labiekārtojuma vizuālo tēlu.

Starp kokiem plānots izvietot putnu barotavas.

Visas iekārtas – bērnu laukumos, vingrotavās un sporta laukumā tiks izvēlētas no ražotājiem, noturīgos materiālos un saskanīgi ar kopējo labiekārtojuma tēlu.

Pagalma labiekārtojums ir piemērots personām ar īpašām vajadzībām. Visi celiņi un laukumi ir plānoti vienā līmenī, bez pakāpieniem. Tehniskā projekta izstrādē plānots konsultēties ar vides pieejamības ekspertiem.

Būvprojekta un būvniecības prognozējamās izmaksas

Projekta pamatkonceptija, plānojuma struktūra pieļauj plašas iespējas projekta variācijām atbilstoši pieejamajam projekta budžetam, nezaudējot projekta koptēla kvalitāti. Proti, iespējams palielināt vai samazināt labiekārtojuma "apļu" izmērus, aizstāt ar citām funkcijām vai kādus "apļus" izņemt pilnībā. Tāpat iespējams būvdarbus dalīt kārtās- izbūvēt ceļu struktūru, un pamazām aizpildīt apļus ar funkcijām- labiekārtojumu.

Būvprojekta izstrādes prognozējamās izmaksas:

Skiču projekts ~ 7500 EUR

Tehniskais projekts ~17 500 EUR

Autoruzraudzība 0,3 % no būvniecības cenas

Prognozējamais projektēšanas ilgums mēnešos:

4-7 mēneši

Būvniecības prognozējamās izmaksas:

~ 700 000 EUR